

21 Μαΐου, 1993

[ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΙΩΑΝΝΑ ΑΝΔΡΕΟΥ ΓΙΑΓΚΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΟΣ,

Αιτητές,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΔΙΑ ΤΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ
ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ,

Καθ' ου η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 696/92 και 697/92)

*Διοικητικό Δικονομικό Δίκαιο — Λανθασμένος Τίτλος — Προσφυγή
προσβάλλει την διοικητική απόφαση — Λανθασμένος τίτλος δε δη-
μιουργεί πρόσκομμα στον αναθεωρητικό έλεγχο της διοικητικής
πράξης.*

5

*Αλλοδαποί — Αίτηση για άδεια παραμονής αλλοδαπού συζύγου Κύ-
πριας — Ανατιολόγητη η απορριπτική απόφαση — Το κενό της έλ-
λειψης αιτιολογίας δεν πληρώνεται από ισχυρισμούς που προσβάλλει
ο δικηγόρος του διοικητικού οργάνου, κατά τη διάρκεια διαδικασίας
της προσφυγής — Έλλειψη δέουσας έρευνας οδήγησε σε πλάνη περί
τα πράγματα.*

10

Με τις δύο προσφυγές που συνεκδικάστηκαν, επιδιώχθηκε η
ακύρωση της απόφασης των καθ' ων η αίτηση να απορρίψουν αί-
τημα του αλλοδαπού συζύγου για παράταση του χρόνου παραμο-
νής και/ή για άδεια παραμονής του στην Κύπρο.

15

Οι αιτητές ισχυρίστηκαν ότι η απόφαση ήταν ανατιολόγητη και
λήφθηκε λόγω έλλειψης της δέουσας έρευνας.

20

Ο δικηγόρος των καθ' ων η αίτηση πρόβαλε προδικαστική έν-
σταση, ότι οι προσφυγές ήταν απαράδεκτες αναφορικά με τον καθ'
ου η αίτηση 2, Γενικό Εισαγγελέα. Ως προς την ουσία της υπόθεσης,
υποστήριξε πως η επίδικη απόφαση λήφθηκε επειδή ο γάμος των αι-
τητών θεωρήθηκε ως εικονικός ή/και ως γάμος ευκαιρίας.

25

Το Ανώτατο Δικαστήριο ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάσισε ότι:

(α) Ως προς την προδικαστική ένσταση:

5

Με την προσφυγή επιδιώκεται μόνο η προσβολή της επίδικης απόφασης.

10

Στην προκείμενη περίπτωση το αντικείμενο της προσφυγής είναι η απόφαση του Λειτουργού Μεταναστεύσεως, να απορρίψει την αίτηση για παράταση της άδειας παραμονής στην Κύπρο του αιτητή. Εφόσον ο καθ'ου η αίτηση 2 δεν έλαβε μέρος στη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης, η προσφυγή εναντίον του απορρίπτεται, αλλά παραμένει ισχυρή όσον αφορά τον καθ'ου η αίτηση 1.

15

(β) Ως προς την ουσία της υπόθεσης:

20

Η επίδικη απόφαση που περιέχεται στην επιστολή του Λειτουργού Μεταναστεύσεως, ημερ. 17/9/92, δεν είναι καθόλου αιτιολογημένη.

25

Οι ισχυρισμοί που προβάλλονται από δικηγόρο του διοικητικού οργάνου στη διάρκεια διαδικασίας προσφυγής, δεν μπορούν να πληρώσουν το κενό της έλλειψης αιτιολογίας, η οποία πρέπει να δίδεται στον ουσιώδη χρόνο της έκδοσης της απόφασης. Ούτε ο ισχυρισμός ότι η προσβαλλόμενη απόφαση συμπληρώνεται από τα στοιχεία του φακέλου ευσταθεί. Η προσβαλλόμενη απόφαση δεν περιέχει αιτιολογία και ούτε από τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου υπάρχει οτιδήποτε που να αναπληρώνει το κενό αυτό. Είναι επίσης φανερό, ότι η διοίκηση δεν έχει προβεί σε καμιά έρευνα για να εξακριβώσει κατά πόσον ο γάμος αυτός είναι γάμος ευκαιρίας, σ'αντίθεση μάλιστα με τον ισχυρισμό, ότι το Τμήμα εξετάζει με μεγάλη σχολαστικότητα γάμους που θεωρούνται εικονικοί.

30

35

Οι αιτητές είναι και οι δύο νεαροί στην ηλικία, ο αλλοδαπός σύζυγος άνκαι Μουσουλμάνος έχει κατηχηθεί για τρεις μήνες από τον Πάτερ Διονύσιο του Μετοχίου Κύκκου και ασπάσθηκε το Χριστιανισμό. Επίσης βαπτίσθηκε λαμβάνοντας το όνομα "Παύλος". Όπως αναφέρεται στην έκθεση της ΚΥΠ ημερ. 9.4.91 ο σύζυγος διέμενε στο σπίτι της τότε μηστής (και τώρα συζύγου) του και βοηθούσε τον πεθερό του στις εργασίες του, γεγονός που υποστηρίζει την άποψη ότι η σχέση είχε γίνει αποδεκτή από τους γονείς της αιτήτριας. Τα γεγονότα όπως αναφέρονται πιο πάνω, οδηγούν στο συμπέρασμα, ότι η απόφαση των καθ'ων η αίτηση να θεωρηθούν το

40

γάμο ως εικονικό ή γάμο ευκαιρίας δεν ήταν λογικά επιτρεπτή.

Έχοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω, το Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η αιτιολογία είναι ελλειπής, δεν έγινε η δέουσα έρευνα, και δε ληφθηκαν υπόψη τα στοιχεία τα οποία μπορούσαν να επηρεάσουν την ουσιαστική εκτίμηση και τη λήψη της απόφασης, η οποία εκδόθηκε με πλάνη περί τα πράγματα.

5

Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα.

10

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Fesas and Others v. Republic (1989) 3(A) C.L.R. 63,

JMC Polytrade v. Δημοκρατίας (1992) 3 Α.Α.Δ. 294,

15

Κωνσταντίνου v. Δημοκρατίας (1992) 4 Α.Α.Δ. 2089,

Nicolas v. Δημοκρατίας (1989) 4 Α.Α.Δ. 228,

20

Απίσ και Άλλη v. Υπουργού Εσωτερικών (1993) 4 Α.Α.Δ. 587.

Προσφυγές.

Προσφυγές εναντίον της απόφασης του καθ' ου η αίτηση με την οποία απορρίφθηκε αίτηση για παράταση του χρόνου παραμονής και/ή για άδεια παραμονής στην Κύπρο του αλλοδαπού αιτητή, συζύγου της αιτήτριας.

25

Α. Παπαχαραλάμπους, για του Αιτητές.

30

Μ. Τσαγγαρίδης, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τον Καθ' ου η αίτηση.

Cur. adv. vult.

35

ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ.: Οι αιτητές, που είναι σύζυγοι, με τις προσφυγές αυτές, οι οποίες συνεκδικάστηκαν επειδή αφορούν την ίδια διοικητική πράξη, ζητούν την ακύρωση της απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την οποία απέρριψαν την αίτηση για παράταση του χρόνου παραμονής και/ή για άδεια παραμονής στην Κύπρο του αλλοδαπού συζύγου.

40

Ο αιτητής είναι Πακιστανός υπήκοος ηλικίας 24 χρονών και κάτοχος του διαβατηρίου με αρ. 0030561.

5 Στην Κύπρο αφίχθηκε για πρώτη φορά το 1987 με σκοπό να φοιτήσει στο "INTERCOLLEGE" στη Λευκωσία, και περιοδικά εχορηγούνται σ' αυτόν προσωρινές άδειες παραμονής φοιτητή. Η τελευταία άδεια έληξε στις 30.1.89, οπότε και αναχώρησε για την πατρίδα του.

10 Στις 25.12.89 επέστρεψε και πάλι στην Κύπρο και αρχικά του παραχωρήθηκε άδεια επισκέπτη. Αργότερα αυτός γράφτηκε στη σχολή "DIDACTA" στη Λευκωσία για την εκμάθηση ξένων γλωσσών και του δόθηκε άδεια φοιτητή μέχρι 31.7.90.

15 Παράλληλα με τη φοίτησή του και κατά τη διάρκεια της προσωρινής παραμονής του στην Κύπρο γνωρίστηκε με την Ιωάννα Γιάγκου, με την οποία συζούσε σχεδόν ένα χρόνο. Αργότερα έδωσε μαζί της αμοιβαία υπόσχεση γάμου η οποία δημοσιεύθηκε στον τύπο.

20 Με τη λήξη της πιο πάνω άδειας φοιτητή που του χορηγήθηκε (31.7.90) αποτάθηκε στο Επαρχιακό Κλιμάκιο Αλλοδαπών Λευκωσίας για παράταση της παραμονής του.

25 Εν τω μεταξύ στο Τμήμα Μεταναστεύσεως λήφθηκε μια ανώνυμη επιστολή, στην οποία αναφέρονταν τα ονόματα τριών αλλοδαπών, μεταξύ των οποίων και το όνομα του αιτητή και η οποία πληροφορούσε το Λειτουργό Μεταναστεύσεως ότι αυτός ενέχεται σε τρομοκρατικές και άλλες παράνομες δραστηριότητες. Η πληροφορία διερευνήθηκε από την Κεντρική Υπηρεσία Πληροφοριών (ΚΥΠ), αλλά, από τις έρευνες που διεξήχθησαν δεν προέκυψε οτιδήποτε ύποπτο εναντίον του αιτητή από πλευράς ασφάλειας του κράτους. Η ΚΥΠ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η καταγγελία ήταν

30 αβάσιμη και πιθανόν αυτή να έγινε για προσωπικούς λόγους.

35 Επειδή ο αιτητής δεν είχε πάρει απάντηση στην αίτησή του, αποτάθηκε ξανά με νέα αίτηση στην οποία ζητούσε όπως του χορηγηθεί προσωρινή άδεια παραμονής για να διαμένει μαζί με την αρραβωνιαστικιά του και επίσης για ν' αναλάβει εργασία σαν μάγειρας με εταιρεία στη Λευκωσία.

40 Αφού και η δεύτερη αίτησή του παρέμεινε σε εκκρεμότητα για αρκετό καιρό, τελικά δόθηκε σ' αυτόν προσωρινή άδεια παραμονής επισκέπτη μέχρι 11.9.92 (ΤΕΛΙΚΗ).

Επίσης, στις 11.8.92 ο αιτητής κλήθηκε σε προσωπική συνέντευξη στο Τμήμα Μεταναστεύσεως, όπου του τονίστηκε από αρμόδιο λειτουργό ότι αυτή είναι η τελευταία άδεια παραμονής που του χο-

ρηγείται και ότι μετά θα πρέπει να αναχωρήσει από την Κύπρο. Επίσης του ζητήθηκε να καταβάλει χρηματικό ποσό £500 το οποίο θα αποτελούσε εγγύηση για πιθανά έξοδα επαναπατριsmού στη χώρα του, το οποίο κατέβαλε.

5

Στις 28.8.92, οι αιτητές τέλεσαν πολιτικό γάμο, στο Δήμο Στροβόλου και στις 30.8.92 τέλεσαν και θρησκευτικό γάμο.

Παράλληλα οι αιτητές με επιστολή των δικηγόρων τους ημερ. 3.9.92 ζήτησαν ανανέωση της άδειας παραμονής του αλλοδαπού συζύγου στην Κύπρο.

10

Ο Λειτουργός Μεταναστεύσεως με επιστολή του ημερ. 17.9.92 πληροφόρησε τους δικηγόρους του αιτητή ότι το αίτημα του πελάτη τους για συνέχιση της παραμονής του στην Κύπρο, εξετάστηκε αλλά δεν εγκρίθηκε.

15

Το περιεχόμενό της πιο πάνω επιστολής έχει ως εξής:

"Αναφέρομαι στην επιστολή σας ημερ. 3 Σεπτεμβρίου, 1992, σχετικά με τον πιο πάνω αλλοδαπό με την οποία ζητάτε να επιτραπεί στον αλλοδαπό να παραμείνει στην Κύπρο και σας πληροφορώ ότι το αίτημα του πελάτη σας εξετάστηκε πολύ προσεκτικά αλλά δεν εγκρίθηκε.

20

25

2. Ο αλλοδαπός αυτός πρέπει να αναχωρήσει από την Κύπρο καθότι η προσωρινή άδεια παραμονής του έληξε στις 11 Σεπτεμβρίου, 1992 ΤΕΛΙΚΗ.

3. Αν επιθυμεί μελλοντικά η σύζυγός του να τον φέρει στην Κύπρο, αυτή πρέπει να αποταθεί προς τούτο, αφού συμπληρώσει το σχετικό έντυπο Μ.58 και το υποβάλει μέσω του Επαρχιακού Κλιμακίου Αλλοδαπών της Αστυνομίας στη Λευκωσία."

30

Σαν αποτέλεσμα της επιστολής αυτής οι αιτητές καταχώρησαν τις παρούσες προσφυγές.

35

Ο δικηγόρος της Δημοκρατίας ήγειρε προδικαστική ένσταση ισχυριζόμενος ότι η προσφυγή εναντίον του καθ' ου η αίτηση αρ. 2 Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας είναι απαράδεκτη γιατί αυτός δε συνιστά διοικητικό όργανο και ούτε έκδοσε την προσβαλλόμενη απόφαση.

40

Όπως έχει κατ' επανάληψη λεχθεί με την προσφυγή επιδιώ-

κεται μόνο η προσβολή της επίδικης απόφασης.

".....

5 In Administrative Law a recourse is aimed at the particular
administrative decision concerned, with the view to bring it under
proper judicial review, and not aimed at the organ responsible for
it. The parties to the recourse are of a secondary importance in the
sense that they are only heard in support or against the validity of
10 such act or decision. The process of judicial review cannot be
frustrated by any secondary consideration, such as the exact title of
the proceedings." (Βλ. απόφαση Δικαστή Στυλιανίδη στην υπόθε-
ση *Costas Fesas and Others v. The Republic of Cyprus*
through the Ministry of Interior (1989) 3 C.L.R. 63).

15 Στην προκειμένη περίπτωση το αντικείμενο της προσφυγής εί-
ναι η απόφαση του Λειτουργού Μεταναστεύσεως να απορρίψει
την αίτηση για παράταση της άδειας παραμονής στην Κύπρο του
αιτητή. Εφόσον ο καθ' ου η αίτηση 2 δεν έλαβε μέρος στη λήψη της
20 προσβαλλόμενης απόφασης η προσφυγή εναντίον του απορρίπτε-
ται αλλά παραμένει ισχυρή όσον αφορά τον καθ' ου η αίτηση 1.

25 Οι βασικοί λόγοι για ακύρωση που προβλήθηκαν από τους
συνηγόρους των αιτητών είναι δύο: Πρώτον, δεν έγινε η δέουσα
έρευνα και γι' αυτό το όργανο που έκδοσε την προσβαλλόμενη
πράξη τελούσε υπό πραγματική πλάνη, και, δεύτερο η απόφαση
στερείται αιτιολογίας.

30 Ο δικηγόρος της Δημοκρατίας ισχυρίζεται ότι ο Λειτουργός
Μεταναστεύσεως θεώρησε το γάμο του αιτητή για σκοπούς άδει-
ας παραμονής ως εικονικό ή γάμο σκοπιμότητας και ότι η από-
φασή του αυτή ήταν καθόλα νόμιμη και αιτιολογημένη.

35 Η απόφαση της αρμόδιας αρχής που περιέχεται στην επιστο-
λή του Λειτουργού Μεταναστεύσεως ημερ. 17.9.92 δεν είναι κα-
θόλου αιτιολογημένη. Σύμφωνα με τον δικηγόρο της Δημοκρα-
τίας (παρ. 9 της Ένστασης) ο λόγος για τον οποίο η αρμόδια αρ-
χή αρνήθηκε την παράταση της παραμονής του αιτητή στην Κύ-
προ είναι επειδή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο γάμος ήταν ει-
κονικός ή γάμος ευκαιρίας:

40 "Παρατηρήθηκε από το Τμήμα, ότι πάρα πολλοί αλλοδαποί,
στην πλειοψηφία τους Μουσουλμάνοι από Αραβικές χώρες και
χώρες του Τρίτου Κόσμου, χρησιμοποιούσαν και χρησιμοποι-
ούν το γάμο σαν μέσο για την εξασφάλιση καταφυγίου, εργασίας

και μόνιμης εγκατάστασης. Προς επίτευξη του σκοπού αυτού καταφεύγουν στην τέλεση "γάμων ευκαιρίας" ή "γάμων σκοπιμότητας" με Ελληνοκύπριες οι οποίες στις πλείστες περιπτώσεις είναι μεγάλης ηλικίας, διαζευγμένες, χήρες, με εξώγαμα τέκνα και συνήθως χαμηλής κοινωνικής και μορφωτικής στάθμης. Ως εκ τούτου οι πιο πάνω περιπτώσεις γάμων με Ελληνοκύπριες, εξετάζονται από το Τμήμα αυτό με μεγάλη σχολαστικότητα. Επειδή δε οι περιπτώσεις αυτές πολλές φορές άγγιζαν θέματα καθαρά κοινωνικοπολιτικά, ηθικά, ανθρωπιστικά, ή και ακόμα νομικά, η πολιτική του Γραφείου αυτού ήταν να επιτρέπεται συνήθως στους αλλοδαπούς σιωπηρά να παραμένουν για κάποιο χρονικό διάστημα στην Κύπρο, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι με την παραμονή τους (άλλωστε έτσι προβλέπει και η νομοθεσία) αποκτούν δικαίωμα μόνιμης εγκατάστασης στην Κύπρο. Μέσα στα πλαίσια της πιο πάνω πολιτικής αντιμετωπίστηκε και το θέμα αυτό και ως εκ τούτου χορηγήθηκε σ' αυτόν Προσωρινή Αδεια παραμονής Επισκέπτη μέχρι 11 Σεπτεμβρίου, 1992 (ΤΕΛΙΚΗ)." 5
10
15

Σύμφωνα με τη νομολογία οι ισχυρισμοί που προβάλλονται από δικηγόρο του διοικητικού οργάνου στη διάρκεια διαδικασίας προσφυγής δεν μπορούν να πληρώσουν το κενό της έλλειψης αιτιολογίας, η οποία πρέπει να δίδεται στον ουσιώδη χρόνο της έκδοσης της απόφασης. (Βλ. *JMC Polytrade v. Κυπριακής Δημοκρατίας* (1992) 3 Α.Α.Δ. 294. Ούτε ο ισχυρισμός ότι η προσβαλλόμενη απόφαση συμπληρώνεται από τα στοιχεία του φακέλου ευσταθεί. Η προσβαλλόμενη απόφαση δεν περιέχει αιτιολογία και ούτε από τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν μου υπάρχει οτιδήποτε που να αναπληρώνει το κενό αυτό. 20
25

Είναι επίσης φανερό ότι η διοίκηση δεν έχει προβεί σε καμιά έρευνα για να εξακριβώσει κατά πόσον ο γάμος αυτός είναι γάμος ευκαιρίας σ' αντίθεση μάλιστα με τον ισχυρισμό ότι το Τμήμα εξετάζει με μεγάλη σχολαστικότητα γάμους που θεωρούνται εικονικοί. Ο δικηγόρος της Δημοκρατίας ισχυρίζεται ότι οι ενέργειες του αιτητή και ιδιαίτερα το γεγονός ότι αμέσως μετά τη συνάντηση που είχε με τον Λειτουργό Μεταναστεύσεως στις 11.8.92 προχώρησε και σύναψε πολιτικό και θρησκευτικό γάμο, υποστηρίζουν το συμπέρασμα ότι ο γάμος του είναι εικονικός. Διαφωνώ με την πιο πάνω εισήγηση και θεωρώ ότι τα γεγονότα της υπόθεσης δεν καταλήγουν στο πιο πάνω συμπέρασμα. Οποιοδήποτε δε συνάδουν καθόλου με τα "κριτήρια" που αναφέρονται στην παρ. 9 της Ενστασης και που φαίνεται ότι λαμβάνονται υπόψη για να κριθεί κατά πόσον ένας γάμος είναι εικονικός ή όχι: Η Ελληνοκύπρια σύζυγος δεν είναι ούτε μεγάλη στην ηλικία, ούτε διαζευγμένη ή χήρα 30
35
40

και δεν είχε εξώγαμα τέκνα. Τα γεγονότα είναι επίσης εντελώς διαφορετικά από τα γεγονότα στην υπόθεση **Γιάννης Κωνσταντίνου ν. Δημοκρατίας** (1992) 4 Α.Α.Δ. 2089 (σελ. 2097) στην οποία αναφέρθηκε ο δικηγόρος της Δημοκρατίας, και η οποία διαφοροποιείται από την παρούσα υπόθεση.

5

Οι αιτητές είναι και οι δύο νεαροί στην ηλικία, ο αλλοδαπός σύζυγος άνκαι Μουσουλμάνος έχει κατηχηθεί για τρεις μήνες από τον Πάτερ Διονύσιο του Μετοχίου Κύκκου και ασπάσθηκε το Χριστιανισμό. Επίσης βαπτίσθηκε λαμβάνοντας το όνομα "Παύλος" (παρ. 5 της Ένστασης). Όπως αναφέρεται στην έκθεση της ΚΥΠ ημερ. 9.4.91 ο σύζυγος διέμενε στο σπίτι της τότε μνηστής (και τώρα συζύγου) του και βοηθούσε τον πενθερό του στις εργασίες του, γεγονός που υποστηρίζει την άποψη ότι η σχέση είχε γίνει αποδεκτή από τους γονείς της αιτήτριας. Τα γεγονότα όπως αναφέρονται πιο πάνω οδηγούν στο συμπέρασμα ότι η απόφαση των καθ' ων η αίτηση να θεωρήσουν το γάμο ως εικονικό ή γάμο ευκαιρίας δεν ήταν λογικά επιτρεπτή.

10

15

20

Σχετικές με το υπό εξέταση θέμα είναι οι υποθέσεις **Esterllita Nicolas ν. Κυπριακής Δημοκρατίας** (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 228 και **Maher A.W. Anis και Αλλης ν. Υπουργού Εσωτερικών** (1993) 4 Α.Α.Δ. 587, όπου εκτίθεται με σαφήνεια και λεπτομέρεια το νομικό πλαίσιο με βάση το οποίο πρέπει να εξετάζονται αιτήσεις όπως η παρούσα και τα πλαίσια μέσα στα οποία πρέπει να ασκείται η διακριτική ευχέρεια του Λειτουργού Μεταναστεύσεως.

25

Έχοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω καταλήγω στο συμπέρασμα ότι η αιτιολογία είναι ελλιπής, δεν έγινε η δέουσα έρευνα, και δε λήφθηκαν υπόψη τα στοιχεία τα οποία μπορούσαν να επηρεάσουν την ουσιαστική εκτίμηση και τη λήψη της απόφασης, η οποία εκδόθηκε με πλάνη περί τα πράγματα.

30

35

Κάτω από τις περιστάσεις, οι προσφυγές επιτυγχάνουν και η προσβαλλόμενη απόφαση ακυρώνεται. Δεν εκδίδεται διαταγή για έξοδα.

Οι προσφυγές επιτυγχάνουν χωρίς διαταγή για έξοδα.